

samen

Zwolle

Zwolle dementievriendelijk

Plan van aanpak

Voorwoord

In Zwolle vinden we het belangrijk dat mensen vitaal en waardig oud kunnen worden en mee blijven doen in de samenleving. Daarom maakten we samen met onze partners in de stad een seniorenagenda. Een groeiende groep ouderen krijgt te maken met dementie. Omdat het henzelf treft of omdat ze mantelzorger worden. Ook mensen met dementie moeten zo lang mogelijk veilig in hun eigen huis en omgeving kunnen blijven wonen. Op dit moment zijn er naar schatting al 1700 Zwollenaren met dementie en dat aantal zal de komende jaren verder groeien.

Daar moeten we met elkaar aandacht voor hebben. Hoe kunnen we hen en hun naasten ondersteunen in het omgaan en leven met dementie en hoe kunnen we er als samenleving rekening mee houden? Dat begint bij bewustwording en werken aan begrip voor deze groep. En daarna: hoe zorgen we ervoor dat inwoners met dementie veilig thuis kunnen blijven wonen en niet in een isolement terecht komen? En, heel belangrijk: hoe voorkomen we dat de mantelzorgers die voor een naaste

met dementie zorgen niet overbelast raken? Daarom hebben we met de klankbordgroep Zwolle Demementievriendelijk een plan van aanpak gemaakt om van Zwolle een dementievriendelijke stad te maken. Een mooie eerste stap. Ik wens ons allen veel succes bij het vervolg.

William Dogger
Wethouder Vitaal en waardig ouder worden

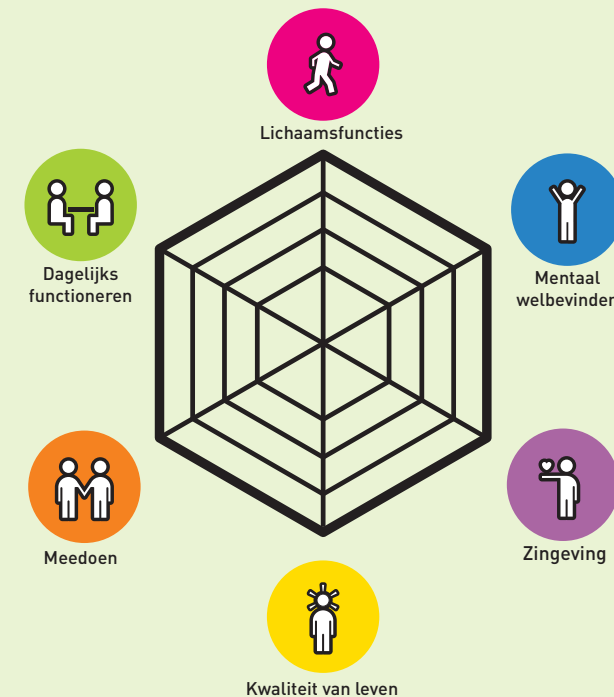

Plan van aanpak

Dementie is een zeer ingrijpende ziekte. In Zwolle zijn er op dit moment naar schatting 1700 inwoners met dementie. De prognose van Alzheimer Nederland veronderstelt een flinke toename. In 2025 hebben we het dan over 2000 en in 2030 over 2400 mensen met dementie. Een groot deel van deze mensen, naar schatting 70%, woont thuis en wordt verzorgd door hun naaste familie en/of omgeving. Deze mantelzorgers worden vaak (te) zwaar belast. De impact van Corona en Corona-gerelateerde maatregelen op deze mensen is groot en komt daar nog eens bij.

We willen dat in de Zwolse samenleving mensen met dementie zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen en dat zij en hun naasten niet in een isolement komen. Dan is het belangrijk dat er voor hen goede informatie beschikbaar is, goede zorg en ondersteuning en begeleiding op maat. Maar, het gaat ook om begrip en acceptatie. We realiseren ons dat hierbij de rol van de samenleving van groot belang is. Het is nodig dat de kennis over dementie in onze Zwolse samenleving wordt vergroot en dat we leren omgaan met mensen met dementie. Want dementievriendelijk is niet alleen een zaak van de gemeente. Dementievriendelijk ben je met elkaar, inwoners, mantelzorgers, professionals, organisaties, ondernemers en gemeente.

Om dat waar te maken hebben we een Plan van aanpak gemaakt. We hebben een klankbordgroep in het leven geroepen die ons ook de komende jaren zal blijven adviseren. We zullen ons met het plan van aanpak richten op een aantal speerpunten. Per speerpunt geven we aan wat daarvoor in Zwolle nodig is. Het is zeker niet zo dat er in Zwolle niets gebeurt en we zullen dan ook een overzicht maken van het aanbod dat er is. Dit overzicht maken we beschikbaar voor de mensen met dementie, hun mantelzorgers en professionals en vrijwilligers. We zullen met acties zoveel mogelijk aansluiten bij activiteiten in de stad die er al zijn, zoals bijvoorbeeld de week tegen eenzaamheid. Ons uitgangspunt is telkens de positie van de inwoner met dementie en diens mantelzorger en we kiezen voor een benadering vanuit positieve gezondheid.*

*positieve gezondheid: Positieve Gezondheid is de uitwerking in 6 dimensies van de bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Voorzieningen voor thuiswonende mensen met dementie

Een goede basiszorg en ondersteuning op maat is voor mensen met dementie en hun mantelzorgers noodzakelijk om zo lang mogelijk op een goede wijze in de Zwolse samenleving te kunnen meedoen. Hierin speelt zowel de formele als informele zorg een rol. We kiezen voor een benadering vanuit positieve gezondheid en informatie en ondersteuning is erop gericht dat mensen met dementie hun leven zoveel mogelijk kunnen voortzetten. Het is belangrijk dat mensen met dementie voldoende ontmoetingsmogelijkheden hebben en actief kunnen blijven.

Wat is daar voor nodig

Er is casemanagement beschikbaar
Er zijn voldoende laagdrempelige inlooppunten
Er is voldoende en passende dagbesteding (ook in het voorveld)
Er zijn voldoende woningen voor thuiswonende mensen met dementie
Algemene ondersteuning zoals Maatjesprojecten is ook goed toegankelijk voor mensen met dementie
Er is een overzicht van de mogelijke ondersteuning gedurende de verschillende fasen in het dementietraject
Er is specifiek aandacht voor het aanbod voor jonge mensen met dementie, voor mensen met een migratieachtergrond en voor mensen met psychiatrische stoornissen die tevens dementie hebben.

Acties

- We vergroten het aanbod dagbesteding voor jonge mensen met dementie
- We zetten in op Dement talent
- We verbeteren de aansluiting van het voorveld/zorg
- We maken maatjesprojecten toegankelijk voor mensen met dementie
- We maken een overzicht van mogelijke ondersteuning beschikbaar
- We brengen de huisvestingsbehoefte in kaart

Voorzieningen en ondersteuning voor mantelzorgers

Bij het begin van dementie, in de fase voorafgaand aan de diagnose, is het van belang dat tijdig goede informatie beschikbaar is. Mantelzorgers van mensen met dementie zijn vaak zwaar belast. Het is van belang dat ze tijdig voldoende informatie en ondersteuning krijgen. Deze ondersteuning is doorlopend nodig omdat dat door de ziekte het gedrag verandert. Specifieke aandacht is nodig voor mensen met een migratieachtergrond.

Wat is daar voor nodig

Er is voldoende informatie beschikbaar
Er is ondersteuning op maat in de verschillende fasen van het dementietraject

Acties

- We brengen in kaart welke ondersteuning beschikbaar is
- We organiseren voorlichting, steun en lotgenotengroepen
- We doen onderzoek naar de behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers
- We vergroten de kennis m.b.t. dementie ook bij familie en omgeving
- We zorgen voor tijdelijk vervangende zorg, zowel voor thuis als logeerszorg buitenshuis

Kennis en expertise in de zorg en dienstverlening

Het is daarom belangrijk dat medewerkers en vrijwilligers in de zorg en in de dienstverlening de signalen van dementie kunnen herkennen en voldoende kennis hebben van dementie en de gevolgen van deze ziekte.

Wat is daar voor nodig

Er is voldoende kennis over dementie en de gevolgen ervan bij medewerkers en vrijwilligers in de zorg.
Er is voldoende kennis over dementie en de gevolgen ervan bij dienstverleners.

Acties

- We zorgen voor training van medewerkers in de zorg
- We organiseren cursussen voor mantelzorgers/vrijwilligers
- We organiseren trainingen voor dienstverleners en de publieksfunctie van de gemeente
- We zorgen dat bij deze trainingen aandacht is voor verschillen in cultuur

Bewustwording in de Zwolse samenleving

We willen een dementievriendelijke gemeente zijn waarin mensen met dementie zo lang mogelijk actief kunnen blijven en er sprake is van acceptatie van onze inwoners met dementie. Daarvoor is het nodig dat er in de samenleving meer kennis is van dementie en daardoor meer begrip voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Wat is daar voor nodig

Bewustwording bij de inwoners van Zwolle over dementie en de gevolgen ervan.
Kennis bij de inwoners van Zwolle over hoe te handelen bij iemand met dementie
Kennis bij werkgevers, verenigingen etc. over dementie
Kennis bij mensen met een publieks- of dienstverlenende functie over dementie

Acties

- We informeren Zwolse inwoners over dementie
- We maken om een signalenkaart dementie te herkennen
- We informeren werkgevers over mogelijkheden t.a.v. medewerkers met dementie
- We organiseren bewustwording/trainingen per branche (gemeente, zorg, vrijwilligers, winkelpersoneel, horeca, dienstverleners)
- We maken een communicatieplan

Samenwerking tussen organisaties en organisaties en mantelzorgers

Een goede samenwerking tussen organisaties in de keten en tussen organisaties en mantelzorgers maakt dat mensen met dementie en hun naasten betere zorg en ondersteuning ervaren, dat de kwaliteit van het aanbod wordt vergroot, dat de kosten worden beheerst en dat er meer innovatie mogelijk is. Voor mensen met psychiatrische stoornissen met de diagnose dementie is het belangrijk dat de GGZ zorg en reguliere zorg goed aansluiten.

Wat is daar voor nodig

Goede samenwerking tussen Casemanagers en organisaties in het maatschappelijk voorveld en de SWT's Verbindingen tussen verschillende netwerken die zich bezig houden met mensen met dementie en hun mantelzorgers, met gezondheid en met senioren. Verbinding van het ondersteuningsaanbod

Acties

- We hanteren ook in de samenwerking de uitgangspunten van positieve gezondheid
- We zetten in op versterking van de samenwerking tussen Casemanagers en Samen ouderen
- We zetten in op versterking van de samenwerking tussen Casemanagers en SWT's
- We zetten in op versterking van de samenwerking tussen GGZ zorg en reguliere zorg.
- We verbinden Zwolle Dementievriendelijk met Zwolle Gezonde Stad en het Netwerk Senioren.
- We gaan het ondersteuningsaanbod verbinden
- De gemeente participeert in het Netwerk dementie

Voorzieningen in de openbare ruimte

Bewegen in de buitenlucht en andere mensen ontmoeten is ook voor mensen met dementie van groot belang. Die buitenruimte moet dan wel toegankelijk en veilig zijn. Door dementie wordt de omgeving anders waargenomen, waardoor bijv. voetpaden niet als voetpad herkend worden. Zogeheten "shared spaces" geven verwarring voor mensen met dementie en worden vermeden.

Wat is daar voor nodig

Herkenbare, prettige routes naar o.a. winkels en buurtcentra, bijvoorbeeld door kleur of andere materialen
Rustpunten die als zodanig herkenbaar zijn
Veilige oversteekplaatsen

Acties

- Bij het (her-)inrichten van de openbare ruimte houden we rekening met de beleving van mensen met dementie
- We zorgen dat winkels en voorzieningen als artsen en apothekers goed te bereiken zijn voor mensen met dementie
- We nemen hierover een passage op in de omgevingsvisie

Colofon

Zwolle dementievriendelijk

Gemeente Zwolle

Vormgeving: Communicatie, Gemeente Zwolle

februari 2021

www.zwolle.nl